

Ewa Radawiecka*

WPLYW DZIAŁALNOŚCI KRAJOWEGO KOMITETU STANDARDÓW RACHUNKOWOŚCI NA PROCES STANDARYZACJI RACHUNKOWOŚCI W POLSCE

Zarys treści: Postępujące procesy globalizacji powodują zwiększone oczekiwania zewnętrznych i wewnętrznych odbiorców informacji finansowych. Wymuszają one na rachunkowości uniwersalność prezentacji danych wynikających ze sprawozdań finansowych. Powszechnym procesem stała się standaryzacja wyrażająca się w ujednoceniu zasad identyfikacji, pomiaru i ujęcia w sprawozdaniu składników je kształtujących.

Jedną z organizacji, która dokonuje zmian w jakości polskiej rachunkowości jest Krajowy Komitet Standardów Rachunkowości. Organizacja ta opublikowała cztery krajowe standardy rachunkowości. Opiniuje też akty prawne z zakresu rachunkowości, analizuje Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, standardy rachunkowości opracowywane przez inne kraje i dyrektywy Unii Europejskiej. Współpracuje z międzynarodowymi organizacjami zajmującymi się standaryzacją rachunkowości i podejmuje inne działania mające na celu harmonizację i standaryzację zasad rachunkowości.

Słowa kluczowe: rachunkowość, harmonizacja, standardy rachunkowości, sprawozdawczość.

Wprowadzenie

Szybko postępujące procesy globalizacji oraz powstawanie korporacji międzynarodowych są podstawowymi czynnikami rodzącymi zapotrzebowanie na generowanie przez rachunkowość uniwersalnych informacji. Porównywalność danych dostarczanych przez systemy rachunkowości znacznie ułatwia dostęp do rynków zagranicznych, umożliwia podejmowanie trafnych decyzji zapewniających kontynuację działalności oraz rozwój na rynku konkurencyjnym. Ujednoczenie zasad rachunkowości i sposobu identyfikacji, ujęcia oraz prezentacji składników aktywów, pasywów, kosztów, przychodów i

* Zakład Rachunkowości, Instytut Ekonomii i Zarządzania Politechniki Koszalińskiej, adiunkt

wyniku finansowego może znacznie wpłynąć na obniżenie kosztów związanych ze sprawozdawczością finansową.

Standaryzacja ma miejsce wówczas, gdy wszystkie zainteresowane strony stosują identyczne lub bardzo zbliżone praktyki rachunkowości. Rezultatem standaryzacji jest ujednoczenie zasad rachunkowości.

Standardy rachunkowości są to wzorce, które zostały przyjęte jako obowiązujące w odniesieniu do sprawozdań finansowych. Zawierają zalecenia lub sugestie dotyczące rozwiązań w zakresie ewidencji, wyceny oraz prezentacji niektórych składników majątku i zobowiązań, elementów rachunku zysków i strat oraz innych problemów, służący ujednoczeniu postępowania i zapewnieniu dobrej jakości sprawozdań finansowych¹.

Podstawowe organizacje, które zajmują się standaryzacją rachunkowości to **Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR)/International Accounting Standard Bard (IASB)** oraz tworzone w poszczególnych krajach **Komitet Standardów Rachunkowości**.

Krajowy Komitet Standardów Rachunkowości

W wielu krajach Unii Europejskiej w ostatnim dziesięcioleciu powstały Krajowe Komitety Standardów Rachunkowości. Są to organizacje bardziej elastyczne niż organy rządowe, zdolne reagować na zmieniające się oczekiwania ze strony odbiorców informacji finansowej. Organizacje te, jednocześnie mają ogromne możliwości w generowaniu wysokiej jakości rozwiązań w zakresie rachunkowości.

Nadrzędne zadania Komitetów Standardów Rachunkowości skupiają się wokół tworzenia przepisów o rachunkowości, ich interpretacji oraz nadzoru nad stosowaniem tych postanowień, albo w formie ogólnie obowiązujących norm prawnych o randze ustaw, albo regulacji stanowionych przez organizacje fachowe.

Polski Krajowy Komitet Standardów Rachunkowości powołany został rozporządzeniem Ministra Finansów w 2001 roku². Do zakresu działalności

¹* dr Ewa Radawiecka, Zakład Rachunkowości, Instytut Ekonomii i Zarządzania Politechniki Koszalińskiej, adiunkt

M. Foremna-Pilarska, E. Radawiecka, Międzynarodowe Standardy Rachunkowości w porządku prawnym Unii Europejskiej, Forum Rachunkowości, LexisNexis, Warszawa 2007, s. 17.

² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie zakresu działania i sposobu organizacji Komitetu Standardów Rachunkowości, Dz. U. Nr 140, poz. 1580.

komitetu należy:

- wydawanie krajowych standardów rachunkowości,
- przegląd i aktualizację istniejących już standardów,
- opiniowanie aktów prawnych z zakresu rachunkowości,
- analiza Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, standardów rachunkowości opracowywanych przez inne kraje i dyrektyw Unii Europejskiej,
- współpraca z międzynarodowymi organizacjami zajmującymi się standaryzacją rachunkowości,
- podejmowanie innych działań mających na celu harmonizację i standaryzację zasad rachunkowości.

Komitet działa przy ministrze właściwym do spraw finansów publicznych, który zapewnia środki finansowe na pokrycie jego kosztów działania. Obsługę administracyjno-techniczną zapewnia sekretarz Komitetu powoływany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych spośród pracowników Departamentu Rachunkowości Ministerstwa Finansów. Podmiotami uprawnionymi do zgłoszenia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych kandydatów na członków Komitetu są:

- Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa,
- Przewodniczący Komisji Papierów Wartościowych i Giełd,
- Prezes Narodowego Banku Polskiego,
- Stowarzyszenie Księgowych w Polsce,
- Krajowa Rada Biegłych Rewidentów.

Dla zapewnienia realizacji zadań w zakresie swojego działania Komitet może powołać zespoły z grona członków Komitetu dla rozpatrzenia poszczególnych spraw należących do właściwości Komitetu. Może również zlecać wykonywanie ekspertyz oraz przygotowywanie opracowań w sprawach należących do właściwości Komitetu. Przekazuje również projekty standardów do szerokiej konsultacji, także poprzez publikację na łamach wydawnictw specjalistycznych z zakresu rachunkowości.³ W pracach Komitetu aktywnie uczestniczą wysoko wykwalifikowani specjaliści wywodzący się ze środowiska akademickiego.

Wynikiem działalności komitetu są:

- Krajowe Standardy Rachunkowości,
- stanowiska w kwestiach budzących wątpliwości z zakresu rachunkowości,
- komentarze do organizacji międzynarodowych odpowiedzialnych za stanowienie standardów,

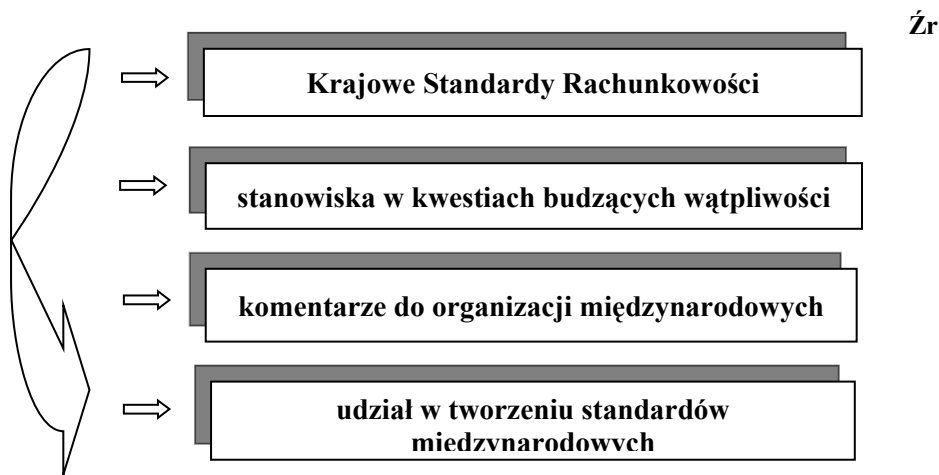
³ W praktyce projekty standardów ukazują się na łamach np. „Rachunkowości” i „Monitora Rachunkowości i Finansów”

- udział w tworzeniu standardów międzynarodowych⁴.

Członkowie Komitetu na bieżąco wysyłają komentarze do organizacji międzynarodowych odpowiedzialnych za stanowanie standardów: Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz **Europejskiej Grupy Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej/European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG)** zawierające opinie w sprawie proponowanych zmian w unijnych regulacjach. Ponadto przedstawiciele Komitetu biorą czynny udział w różnych forach poświęconych procesowi tworzenia międzynarodowych standardów⁵. Zakres tych działań przedstawia schemat 1.

Schemat 1. Zakres działań Krajowego Komitetu Standardów Rachunkowości

Source: The scope of activities of the National Committee of Accounting Standards

ródło: opracowanie własne

Source: author's own research.

Krajowe Standardy Rachunkowości

Do chwili obecnej Komitet opublikował cztery krajowe standardy rachunkowości. Są to:

⁴ M. Foremna-Pilarska, E. Radawiecka, *Rachunkowość na tle rozwiązań międzynarodowych*, DIFIN, Warszawa 2007, s. 39.

⁵ http://www.mf.gov.pl/dokument_wai.php?const=1&dzial=74&id=54281

- Rachunek przepływów pieniężnych⁶,
- Podatek dochodowy⁷,
- Niezakończone usługi budowlane⁸,
- Utrata wartości aktywów⁹.

Rezultaty dotychczasowych prac w ustanawianiu Krajowych Standardów Rachunkowości przedstawia schemat 2.

Schemat 2. Krajowe Standardy Rachunkowości

Figure: National Accounting Standards

Źródło: Opracowanie

Source: author's own research.

Rachunek przepływów pieniężnych jest dla wielu księgowych najtrudniejszą częścią sprawozdania finansowego. Struktura standardu została ściśle podporządkowana treści merytorycznej samego sprawozdania. Zawarte w nim definicje podstawowych pojęć, takich jak środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych czy pieniężne koszty i korzyści pozwolą praktykom prawidłowo określić wartości środków pieniężnych przyjętych na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych na początek i na koniec okresu. Jest to kwestia bardzo istotna, ponieważ umożliwia prawidłowe uzgodnienie wartości wykazanych w sprawozdaniu i pozwala na uzasadnienie różnic między stanami środków pieniężnych oraz ich zmianą w bilansie i w rachunku przepływów pieniężnych. Istotną częścią standardu jest omówienie treści, czyli zawartości

⁶ Dziennik Urzędowy Ministra Finansów z dnia 29 sierpnia 2003r. Nr 12 poz. 69.

⁷ Dziennik Urzędowy Ministra Finansów z dnia 30 września 2004r. Nr 13 poz. 132

⁸ Dziennik Urzędowy Ministra Finansów z dnia 17 listopada 2006r. Nr 13 poz. 93

⁹ Dziennik Urzędowy Ministra Finansów z dnia 20 lipca 2007r. Nr 8 poz. 46

merytorycznej poszczególnych pozycji sprawozdania. Wydaje się jednak, że najistotniejsze dla praktyków rachunkowości jest ujęcie w załączniku do standardu przykładu liczbowego, wraz ze szczegółowo opisanym rozwiązaniem. Daje to możliwość weryfikacji tekstu standardu na liczbach stanowiących symulacyjne dane oraz pozwala na praktyczne przeanalizowanie większości problemów, z którymi spotykają się w praktyce zawodowej księgowi.

Standard jest dobrym drogowskazem praktycznym po zawłościach polskiej rzeczywistości gospodarczej. Celem tego standardu jest:

- sprecyzowanie zasad ujmowania w rachunku przepływów pieniężnych informacji o wpływach, wydatkach oraz zmianach stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, jakie nastąpiły w jednostce,
- ułatwienie sporządzania sprawozdania,
- zapewnienie porównywalności danych.

Oceniając praktyczne wykorzystanie cash flow trzeba pamiętać, że wiarygodne i rzetelne informacje o przepływach pieniężnych pozwalają na określenie źródeł pochodzenia oraz wartości uzyskanych przez jednostkę środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. Umożliwiają ustalenie sposobu i kwot ich wykorzystania w toku prowadzonej przez jednostkę działalności.

Należy również podkreślić, że rachunek przepływów pieniężnych pozwala na ocenę zdolności jednostki do uzyskiwania wpływów i racjonalnego ich wydatkowania, terminowości oraz stopnia pewności wystąpienia przepływów pieniężnych w przyszłości. Ułatwia też porównywanie informacji finansowych przedstawianych przez poszczególne jednostki, ponieważ eliminuje skutki stosowania różnych, dopuszczalnych prawnie, rozwiązań w rachunkowości.

Podatek dochodowy to drugi krajowy standard opublikowany przez Komitet. Odroczony podatek dochodowy jest bez wątpienia jednym z trudniejszych zagadnień w rachunkowości. Z tego powodu zezwala się, aby podmioty, których sprawozdanie finansowe nie podlega badaniu przez biegłego rewidenta mogły odstąpić od jego naliczania i ujmowania w sprawozdaniu finałowym. Pozostałe jednostki mają obowiązek tworzenia rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Ujęcie tego elementu w bilansie i rachunku zysków i strat zwiększa wiarygodność informacji wynikających ze sprawozdania finansowego jednostki. Problemy jakie sprawiają trudność praktykom i regulowane są przez przepisy niniejszego standardu skupiają się wokół dwóch aspektów:

- identyfikacja różnic, które wynikają z rozbieżności przepisów ustawy o rachunkowości i przepisów podatkowych,
- zastosowanie w praktyce nowej metody naliczania różnic – metody zobowiązań bilansowych.

Wprowadzone nieznane dotąd pojęcia **wartości podatkowej aktywów** i **wartości podatkowej pasywów** stanowiące podstawę nowej metody, stworzyły podstawową barierą, która budzi niechęć do stosowania tej kategorii rachunkowości w praktyce.

Standard koncentruje się na wyjaśnieniu zasad:

- ujmowania, wyceny i prezentacji należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego,
- naliczania aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
- prezentacji odroczonego podatku dochodowego w sprawozdaniu finansowym.

Niezakończone usługi budowlane to kolejny standard zatwierdzony i opublikowany przez Komitet. Dotyczy przede wszystkim firm wykonujących działalność budowlaną, aczkolwiek zasady ustalania kosztów i przychodów zawarte w standardzie zaleca się odpowiednio stosować także do innych usług o podobnym charakterze. Umowy o usługi budowlane to zazwyczaj wykonywanie kontraktów najczęściej długoterminowych, które charakteryzują się długim okresem realizacji. Ich wykonanie i odbiór często przypada na inny okres sprawozdawczy niż ten, w którym rozpoczęto prace. Ustawa o rachunkowości zgodnie z zasadą memoriału i współmierności nakazuje, niezależnie od handlowej strony zagadnienia, przypisać poszczególnym okresom, w których wykonano świadczenia, odpowiadające im koszty i przychody. W przypadku rozliczeń długookresowych rodzi to szereg problemów w praktyce, w rozwiązaniu których standard proponuje wiele stanowisk.

Standard określa między innymi zasady ustalania kosztów i przychodów z niezakończonych umów o usługi budowlane. Moment określenia ujęcia przychodów i kosztów opiera się na zasadach ogólnych oraz na przepisach szczegółowych.

Jednym z najtrudniejszych problemów występujących w praktyce przy realizacji dużych kontraktów budowlanych jest łączenie lub dzielenie poszczególnych umów w celu spełnienia wymogu rzetelnego i prawidłowego przedstawienia sytuacji finansowej i majątkowej jednostki. Standard objaśnia podstawowe wielkości będące podstawą do ustalenia wartości przychodów i kosztów z niezakończonych umów budowlanych:

- stopień zaawansowania umowy,
- przychody z umowy,
- koszty umowy.

Standard precyzuje również zasady prezentacji i ujawniania informacji o nich w sprawozdaniach finansowych. Zawiera także niektóre zagadnienia związane z ustalaniem odroczonego podatku dochodowego od umów budowlanych. Podaje

ponadto praktyczne wskazówki i przykłady objaśniające stosowanie zasad.

Utrata wartości aktywów to najnowszy standard ogłoszony przez Komitet. Celem standardu jest rozwinięcie przepisów ustawy, określających zasady ustalania i ujmowania w księgach rachunkowych oraz wykazywania w sprawozdaniu finansowym odpisów aktualizujących wartość bilansową aktywów jednostki, spowodowanych częściową lub całkowitą utratą zdolności do przyniesienia jednostce korzyści ekonomicznej przez te aktywa.

Aktualizacja do realnej wysokości wartości bilansowej zasobów jednostki zaliczanych do aktywów, służy zapewnieniu rzetelnego obrazu dokonań i potencjału gospodarczego jednostki prezentowanego w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym, a zarazem chroni przed wykazywaniem strat jako aktywów. Standard zawiera wskazówki postępowania przy związanej z aktualizacją koniecznością weryfikacji zdolności aktywów do zachowania porównywalności rozwiązań stosowanych w tym zakresie.

Wycena składników aktywów następuje z zachowaniem zasady ostrożności, która nakazuje aktualizację wartości aktywów, w jakiej są one wykazywane w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym, do ich wartości możliwej do odzyskania, jeżeli jest ona niższa od wartości, w której składnik aktywów jest wykazywany w księgach rachunkowych na dzień bilansowy. Oznacza to konieczność uwzględniania przy wycenie bilansowej aktywów planowego zmniejszenia ich wartości (służą temu odpisy amortyzacyjne i umorzeniowe niektórych składników aktywów) oraz nieplanowanych wcześniej zmniejszeń wartości użytkowej lub wartości handlowej składników aktywów, zarówno długo- jak i krótkoterminowych. Przedmiotem standardu jest wyjaśnienie zasad pomiaru utraty wartości aktywów powodowanej innymi przyczynami niż ich amortyzacja/umorzenie.

Stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości

W latach 2005 - 2007 komitet rekomendował trzy stanowiska dotyczące problemów budzących istotne wątpliwości przy procesach sprawozdawczych.

Są to:

- stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie księgowego ujęcia praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach energii,¹⁰
- stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie ustalania kosztu wytworzenia dla celów bilansowej wyceny zapasów,¹¹

¹⁰ Dz.Urz. Ministra Finansów z 20 lipca 2007r. Nr 8, poz 47.

¹¹ Dz.Urz. Ministra Finansów z 16 stycznia 2007r. Nr 2, poz 11.

- stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie księgowego ujęcia praw do emisji zanieczyszczeń do powietrza.¹²

Stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie księgowego ujęcia praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach energii odnosi się do uprawnień do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji w rozumieniu ustawy o handlu emisjami.¹³

Uprawnienia te, zwane prawami do emisji, przyznawane są podmiotom prowadzącym instalacje w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska¹⁴. Przyznane prawa do emisji spełniają definicje wartości niematerialnych i prawnych. Stanowisko to odnosi się do jednostek prowadzących księgi rachunkowe prowadzących instalacje, objęte krajowym planem rozdziału uprawnień do emisji oraz systemem handlu uprawnieniami, otrzymujących (nabywających) przedmiotowe prawa do emisji na podstawie ustawy o handlu emisjami od uprawnionych do tego organów państwa oraz od innych uczestników systemu handlu uprawnieniami.

Stanowisko w sprawie ustalania kosztu wytworzenia dla celów bilansowej wyceny zapasów skierowane jest do podmiotów prowadzących działalność produkcyjną lub usługową. Odnosi się ono do bilansowej wyceny zapasów produktów gotowych, półfabrykatów oraz produktów będących w toku produkcji i dotyczy sposobu ustalania kosztu wytworzenia produktów zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o rachunkowości¹⁵.

Stanowisko zawiera wskazówki dotyczące kalkulowania i ujmowania kosztów niewykorzystanych zdolności produkcyjnych wraz z praktycznymi przykładami obliczenia tych kosztów w różnych warunkach organizacyjnych produkcji dla firm różnych branż. Rozwiązania zawarte w stanowisku Komitetu Standardów Rachunkowości powinny ułatwić pomiar kosztów wytworzenia i wycenę zapasów w firmie.

Stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie księgowego ujęcia praw do emisji zanieczyszczeń do powietrza. Wynika z niego, że sposób ujęcia certyfikatów do emisji spalin powinien być uzależniony od charakteru spółki posiadającej tego typu składnik majątku. W przypadku podmiotów prowadzących instalacje - emitujące dwutlenek węgla

¹² Dz. Urz. Ministra Finansów z 14 grudnia 2005 r, Nr 6, poz. 5

¹³ Ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, Dz. U. Nr 281, poz. 2784

¹⁴ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r., Prawo ochrony środowiska, Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.

¹⁵ Ustawa z dnia 24 września 1994 r. o rachunkowości, tekst jednolity, Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm.

- zarówno przyznane, jak i nabyte certyfikaty spełniają ustawową definicję wartości niematerialnych i prawnych. W przypadku zaś firm, które nabywają prawa do emisji w celu ich późniejszej odsprzedaży, prawidłowe jest ujmowanie ich jako inwestycji.

Inicjatywa na rzecz proaktywnej rachunkowości w Europie

W ramach współtworzenia zasad rachunkowości międzynarodowej Komitet opublikował dwa dokumenty dyskusyjne:

- Dokument na temat Ram Konceptualnych (*Elements of the Framework Debate/The conceptual Framework – Starting from the right place?*),
- Dokument na temat sprawozdania z wyników działalności (*What (if anything) is wrong with the good old income statement?*).¹⁶

Dokument na temat Ram Konceptualnych został opracowany przez European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) we współpracy z francuskim standard setterem Conseil national de la Comptabilite (CNC). Jest to pierwszy dokument dyskusyjny opublikowany w ramach Inicjatywy na rzecz proaktywnej rachunkowości w Europie, której celem jest wzmocnienie wkładu Europy w globalną debatę dotyczącą zmian i rozwoju Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Dokument koncentruje się na następujących zagadnieniach:

- cele ram konceptualnych,
- użytkownicy sprawozdań finansowych,
- jednostki gospodarcze objęte zakresem ram konceptualnych,
- zakres sprawozdawczości finansowej.

Dokument na temat sprawozdania z wyników działalności został opracowany przez European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) we współpracy z hiszpańskim standard setterem Instituto de Contabilidad y Auditoria de Cuentas (ICAC). Jest to kolejny dokument dyskusyjny opublikowany w ramach Inicjatywy na rzecz proaktywnej rachunkowości w Europie.

Dokument koncentruje się na następujących zagadnieniach:

- zidentyfikowanie wad obecnie obowiązującego modelu raportowania,
- argumenty na rzecz dokonania fundamentalnych zmian w obecnym modelu,

¹⁶http://www.mofnet.gov.pl/_files_/rachunkowosc/komitet_standardow/061116_framework_final_dp.pdf

- argumenty przeciwne wprowadzaniu fundamentalnych zmian.

Zakończenie

Analizując dotychczasowe prace z zakresu stanowienia krajowych standardów można zauważyć, że Komitet zajął się na początku swojej działalności obszarami rachunkowości budzącymi najwięcej kontrowersji wśród praktyków. Do obszarów tych należy niewątpliwie część sprawozdania finansowego jaką jest rachunek przepływów pieniężnych, problematyczna kategorią jaką jest odroczonego podatek dochodowy jak również problem rozliczeń przy długoterminowych kontraktach budowlanych oraz utrata wartości aktywów.

W celu zasięgnięcia opinii przedsiębiorców na temat standardów i stanowisk, które powinny zostać opracowane przez Komitet, została opracowana w 2005r. ankieta zawierająca zestawienie propozycji przygotowanych przez członków Komitetu z prośbą o ocenę znaczenia poszczególnych tematów, jak również wskazanie na tematy nie ujęte w zestawieniu, które powodują największe trudności w interpretacji i zastosowaniu w praktyce¹⁷. Wyniki ankiety pokazują, iż zdecydowana większość respondentów stosuje dotychczas uchwalone przez Komitet Standardów Rachunkowości standardy. Jako najważniejsze tematy do opracowania przez Komitet respondenci wskazali:

- rezerwy i zobowiązania warunkowe,
- świadczenia pracownicze,
- wycena w wartościach godziwych,
- zasady prawidłowej księgowości, w tym: z informatyzowanej,
- koszt wytworzenia produktu,
- wytyczne stosowania Krajowych Standardów Rachunkowości i Międzynarodowych Standardów Rachunkowości,
- fundamentalne regulacje, gwarantujące poprawność rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, w tym: cechy jakościowe sprawozdania finansowego, zasady wyceny; środki trwałe; możliwość określenia obowiązujących, wzorcowych formatów sprawozdań finansowych, sporządzonych zgodnie z MSR/MSSF, dla poszczególnych grup jednostek¹⁸.

¹⁷ Wyniki ankiety opublikowane są na stronie internetowej:

http://www.mf.gov.pl/_files/_rachunkowosc/komitet_standardow/wyniki_ankiety.doc

¹⁸ http://www.mf.gov.pl/dokument_wai.php?const=1&dzial=74&id=54281

Prace krajowego Komitetu Standardów Rachunkowości wywierają fundamentalny wpływ na procesy harmonizacji i standaryzacji zasad rachunkowości. Stanowią pomoc dla praktyków-księgowych w stosowaniu trudnych zasad rachunkowości wynikających zarówno z przepisów ustawy o rachunkowości jak i Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej. Ostatecznym celem tych prac jest poprawienie jakości prezentacji sytuacji finansowej i majątkowej oraz wyniku finansowego jednostek w sprawozdaniu finansowym zgodnie z podstawową misją rachunkowości jaką jest **zasada true and fair view** (zasada jasnego i rzetelnego obrazu).

Bibliografia:

1. Dz.Urz. Ministra Finansów z 20 lipca 2007r. Nr 8, poz 47.
2. Dz.Urz. Ministra Finansów z 16 stycznia 2007r. Nr 2, poz 11.
3. Dz. Urz. Ministra Finansów z 14 grudnia 2005 r, Nr 6, poz. 5
4. Foremna-Pilarska M., Radawiecka E., Międzynarodowe Standardy Rachunkowości w porządku prawnym Unii Europejskiej, Forum Rachunkowości, LexisNexis, Warszawa 2007.
5. Foremna-Pilarska M., Radawiecka E., Rachunkowość na tle rozwiązań międzynarodowych, DIFIN, Warszawa 2007.
6. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie zakresu działania i sposobu organizacji Komitetu Standardów Rachunkowości, Dz. U. Nr 140, poz. 1580.
7. Ustawa z dnia 24 września 1994 r. o rachunkowości, tekst jednolity, Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm.
8. Ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, Dz. U. Nr 281, poz. 2784
9. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r., Prawo ochrony środowiska, Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.
10. http://www.mofnet.gov.pl/_files_/rachunkowosc/komitet_standardow/061116_framework_final_dp.pdf
11. http://www.mf.gov.pl/_files_/rachunkowosc/komitet_standardow/wyniki_ankiety.doc
12. http://www.mf.gov.pl/dokument_wai.php?const=1&dzial=74&id=54281

Abstract

The influence of the polish National Committee of Accounting Standards on the standardisation process in accounting in Poland

Progressing processes of globalisation cause increased expectations of external and internal receivers of financial data. They make necessary for the accounting that the data related to financial statement be universally presentable. Standardisation has become a common process, which is expressed in the normalisation of methods of identification, measurement and definition of components forming the statement.

One of the organisations that have had significant impact on the quality of the Polish accounting is the Polish National Accounting Standards Committee. This organisation has published three standards of accounting. It also gives opinions on legal accounting acts, analyses the International Accounting Standards, accounting standards devised by other countries and the European Union directives. The organisation cooperates with international organisations dealing with standardisation of accounting and undertakes other activities aiming at harmonisation and standardisation of rules of accounting.

Keywords: accountancy, harmonization, accountancy standards, accountability